

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
Bosnia, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Meitzer, Sibiu

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani a treia-oraă 10 bani.

Pregătire de războiu în Muntenegru.

Cetitorii noștri știu, că prin alipirea definitivă a Bosniei la Austro-Ungaria, s'au simțit jignite rău în interesele lor atât Turcia, cât mai cu seamă Sârbia și Muntenegru. Turcii își răzbuună așa, că boicotează (incunjură, nu cumpără) mărfurile și articli de negoț din Austro-Ungaria, cauzând pagube deja până acum milioane de cor. negustorilor austro-un-

gari. Sârbia și Muntenegru, boicotând și ele mărfurile austro-ungare, să gândească la război, ca să ia Bosnia eventual cu arma sau unele părți din teritoriul ei. Să pregătesc deci de războiu din toate puterile, deși știu, că nu să pot măsura cu monarhia noastră.

Muntenegru d. p. a înarmat pe toți bărbații, pe la graniță au așezat tunuri și patrole

etc. Și cum Muntenegru e o țară foarte muntoasă, cu carul nu să poate umbla în toate părțile și așa bărbații fiind în arme, duc femeile proviantul la bărbații-so'dați.

Chipul nostru ne arată o scenă, cum femeile voinice urcă potecile grele și primejdioase cu proviantul în spate.

Ce avem să facem?

I.

Din prilejul prezentării în dietă a proiectului de alegere al lui Andrásy și mai cu seamă din pricină, că Maiestatea Sa i a dat voie să-l prezinte așa cum l-a făcut el, cu pluralitate și alte multe sucituri și chițibușuri, s'a produs mare mâhnire la popoarele patriei, și în știrile noastre. Și s'a scris mult despre acest lucru, plângându-se unii, că cine știe ce soarte grea va urma pentru noi.

Da, soarte grea va urma negreșit, dacă proiectul să va vota așa cum este, dar soarta grea ne-o croește nu numai acest proiect, ci și alte legi și proiecte, făurite de guvernul de acum. Oare nu ne face mari neajunsuri, școalelor și înaintării noastre, legea școlară a lui Apponyi? Apoi poate mai mare stricăciune ne va face celalalt proiect blăstămat al lui Andrásy, care stă în legătură cu cel prezentat, anume proiectul despre împărțirea cercurilor de alegere.

Greutăți și soarte amară ne vor face aceste și alte legi și proiecte, dar ca să ne cutropească, să ne nimicească, să ne reducă la nimic, ca popor, — aceasta nu e în stare să o facă nu o lege, dar nici o sută sau o mie de legi nepriincioase nouă.

În privința aceasta subscriem cu amândouă mâinile cele ce le zice »Budap. Hirl.« în primarticolul său dela 12 Nov. c. scris din prilejul prezentării proiectului lui Andrásy. Le subscriem pentru că ele cuprind curatul adevăr. »Bud. Hirl.« le referă la poporul maghiar, dar ele să potrivească poate mai bine la noi.

Iată ce zice aceasta foaie la începutul articolului amintit:

»Asupra sorții unei națiuni poate avea înflurință rea sau bună câte-o lege; o lege oarecare poate fi foarte bună pentru soarta unui popor, alta foarte rea. Dar ca să atârne viața și moartea unei națiuni dela o lege, chiar și dela cea mai însemnată: *aceasta e cu neputință*. La aceasta să recer multe legi, legislațiune ticăloasă de decenii. Și chiar și atunci națiunea dacă vrea să trăiască, resolută, gata de moarte, *va trăi*.

Da, va trăi și poporul românesc ori și ce legi, priincioase sau nepriincioase, să vor aduce în dieta țării. Și nu numai că va trăi, dar își va câștiga și rolul ce îi să cuvine în stat după numărul său și după jertfele ce le face pentru patrie. Dar ca să ajungem la aceasta să recere să nu fim nepăsători față de noi înșine, să nu stăm cu mâinile în sân, ci să *muncim și să aducem jertfe*.

Marele bărbat de stat al Angliei, lordul Salisbury iată ce sfat a dat odioară fraților noștri din România, sfat care să potrivește și la noi:

»Sporitivă venitele — a zis Salisbury, — trageți tot beneficiul din jertfele ce faceți, *intărlitvă și puneți-vă într'o stare, ca să puteți voi singuri da plept cu pledecile și primejdiiile, de cart vă temeți!*«

Adecă să ne întărim, să nizuim a câștiga tot mai multă putere.

Căile, cari ne asigură pentru viitor putere mai mare, sunt cu deosebire două, pe cari le arată un alt bărbat politician, fruntaș de-al nostru, dl *Dr. Fl. Lupu* din Bucovina, care scriind un articol despre starea Românilor, zice între altele:

»Un popor politicește numai atunci numără, dacă stă bine *economicește și are școală*.«

Adecă cele două căi sunt: una culturală și alta materială. Să ne însușim învățătura de carte și să ne croim poziție materială bună, sau cum a zis Salisbury: să ne sporim venitele.

Fără de aceste două, în timpul nostru nu putem da înainte. Dar despre aceste două căi vom scrie în nr-ii viitori.

Silvestru Moldovan.

Sibiu, 4 Decembrie n.

Alegere de deputat. În cercul Biharia (comit. Bihor) să face alegere de deputat Miercuri în 9 Dec. Sunt doi candidați kossuthiști, dar candidatul serios este Dr. Tarján, socialist. El va fi sprijinit și de alegătorii români din cerc.

Din Orient. În Orient sau în Răsăritul Europei lucrurile între pace și războiu sunt tot încurcate și nesigure. Doritorii de pace nădăjduiesc limpezirea stărilor prin o conferență europeană, dar când și cu ce program să va ținea aceasta, nu să știe. Pe cale diplomatică să fac în privința aceasta schimb de idei.

Afară de aceasta lucrurile stau astfel: În Turcia durează boicotul.

În Sârbia și Muntenegru să continuă înarmările și agitația războinică.

O știre mai nouă vestește, că Rusia vrea să protesteze împotriva anexiunii Bosniei. Aceasta ar fi un pas grav.

În sfârșit fapt e, că puterea armată să sporește în mod însemnat în Bosnia. Foile aduc știri despre mobilizarea unor regimente de-ale noastre și pornirea lor spre Bosnia.

Dela ministerul de războiu să desmint aceste știri și să recunoaște numai atâtă, că de fapt au fost trimise în Bosnia și Herțegovina 15 batalioane de infanterie pentru întărirea granițelor, întregite la numărul recerut în vreme de pace. Vorba e: mobilizare nu să face, dar să trimit mereu trupe în Bosnia, încet, pe nesimțite, semn, că e temere de încurcăli. De curând a plecat un batalion din Cașovia și un alt batalion al reg. 63 din Cluj.

Iubileul împărătesc. Miercuri, în 2 Dec. c. s'au împlinit 60 de ani de când Maiestatea Sa a fost proclamat de împărat la 1848 în Olmütz. Din acest prilej s'au făcut diferite serbări prin orașe, iar cele mai strălucite în Viena. Marți, în presara zilei orașul a fost iluminat strălucit, dar pe strade a fost așa o îndesuială, încât s'a întâmplat menorociri. Doi oameni au fost striviți, de au murit și alții mulți sunt răniți. Prin orașele noastre Sibiu, Brașov etc. în presara zilei au cântat muzicile militare pe uliți și a serbătorit militia. Mercuri în 2 Dec. s'au ținut slujbe prin toate bisericile pentru viața îndelungată a M. Sale.

Guvernul unguresc a felicitat pe M. Sa Duminecă în Viena. Dieta asemenea și-a exprimat felicitarea. Hei, s'au schimbat boierii. Leii kossuthiști de adineaori s'au făcut miei blânzi!

Cehii și Nemții. Ca o urmare a urei ce domnește între Cehi și Nemți și urmare a turburărilor de mai înainte, Duminecă au avut loc de nou în Praga ciocniri sân-

geroase între Cehi și Nemți. Studenții nemți făcându-și primblarea demonstrativă pe ulița Graben, au fost atacați de Cehi și bătuți. Au venit trupe de soldați, pe cari însă Cehii le-au primit cu strigăte: »Trăiască Sârbia! Au rupt apoi steagurile împărătești pentru iubileu și unul l-au aruncat în râu. Abia cu greu au putut face rânduială în oraș militia și gendarmii. Agitația însă nu e potolită.

Pe când aceste să petrec în Boemia, în Italia să fac demonstrații în sute de orașe contra Austriei, din pricina conflictului între studenții Nemți și Italiani.

Semne rele!

În cauza carantinei din Săliște dl Dr. Nic. Comșa a făcut în ultima congregație din Sibiu o interpelație. Ne având loc azi, vom da-o în nr-ul viitor.

Părerile politice. Dl Ioan Rusu-Abrudeanul, gazetar în București, a venit pe la noi, ca să afle și să publice în foi părerile unor fruntași de-ai noștri asupra proiectului electoral al lui Andrásy și altor lucruri, ce stau în legătură cu el, precum o adunare mare națională etc. Dl Rusu a cerut părerile Escel. Sale Metropolitului Meșianu, ale dlor Mocioni, Part. Cosma și dep. Dr. T. Mihali. Metrop. Meșianu a spus, că prelații nu fac politică, dar dacă o adunare națională de protestare va fi lăsată de guvern, va lua parte la ea. Cei trei din urmă țin de prisos acum adunarea națională și osândesc proiectul lui Andrásy, prin care să susține mai departe puterea grofilor și baronilor.

Din dietă.

— Spicuirii. —

De-o săptămână încoace dieta, după noul regulament ține ședințe de câte 8 ore pe zi, ca să gate mai curând cu budgetul. Nu-i vorba, lucrurile merg strună, împotrivire nu i, decât din partea a lor noștri și puțină din partea Croaților. Incolo mamelucii votează totul.

*

Săptămâna trecută Miercuri a ținut o vorbire lungă dep. nostru Dr. Vas. Lucaciu. Fiindcă România a fost adusă de mai multe ori în vorbă de deputații șovinști, Lucaciu arată, că de acolo nu a venit în »fericita« Ungarie nici un Ciangău, simțindu-se foarte bine acolo. Intruparea drepturilor noastre, a mai zis între altele Dr. Lucaciu, nu să poate împedeca nici cu politica, nici cu tunul și nici cu furcile. Românii bucuroși dau mâna pentru o pace cinstită. Nu votează budgetul.

*

Joi au vorbit între alții doi Croați și din ai noștri Dr. Aurel Vlad. El a pus sub nas patrioților multe adevăruri, ce ustură. A zis despre legea electorală a lui Andrásy, că are de scop susținerea stăpânirii oligarhilor. Aceasta o dovedeste votul plural. Arată apoi, că în Ungaria toate să fac pentru aceasta stăpânire, chiar și de colonizările. În sfârșit amintește, că în nici o țară nu sunt atâtia robii politici, ca la noi, în Ungaria. — Asta i vorbire patriotică și dreaptă — sună un glas dintre deputații naționaliști și drept a avut.

*

În ședința de Vineri, 27 Nov. c. dep. Sziklay a atacat pe conducătorii naționaliștilor, ca primejd oși. Contra acesteia protestează dep. Brediceanu.

Tot atunci a vorbit bar. V. Thoroczkay, care cere pace și bună înțelegere cu naționalitățile. El e de părerea lui Mocsáry, care zice, că Ungaria numai așa va fi tare, dacă toate popoarele ei vor fi îndreptățite. Thoroczkay — un corb alb. Șoviniștilor nu le place. În ședința aceasta s'a votat bugetul în general și s'a trecut la bugetele ministeriilor deosebite.

Sâmbătă s'a discutat bugetul ministerului de interne și s'a și primit. Au vorbit puțini. Intre ei Dr. Iuliu Maniu a rostit o minunată vorbire, la care Andrássy a ținut să răspundă numai decât.

Dr. Maniu a criticat aspru administrația, care e mășteră față de Români etc. iar Andrássy i-a răspuns în doi peri cu fraze tocite.

Din România.

Deschiderea corpurilor legiuitoare.

Sâmbătă, în 28 Nov. n. c. au fost deschise corpurile legiuitoare române prin mesaj regal sau vorbire de tron. Senatorii și deputații s'au adunat în sala de ședințe a senatului, unde la 12 ore a sosit și regele însoțit de prințul moștenitor. Ei au fost primiți cu mari ovații și aplauze, cari nu mai aveau sfârșit. Reprezentanții țării prin aceasta și-au exprimat bucuria, că îl văd pe iubitul rege sănătos în mijocul lor.

Regele a cetit mesajul de tron, care are trei părți principale. Anume întâiu ținând la stările politice încurcate din Răsărit, spune, că România stă bine cu toate popoarele și veghează, să spună apoi că constituția să va estinde și asupra Dobrogei, ca și Dobrogenii să trimită deputați în parlamentul din București.

Iată cum sună aceste pasaje ale vorbirii de tron:

În împrejurările prin cari trec toate Statele, relațiunile internaționale ale României sunt normale. Am veghiat toți cu cea mai mare băgare de seamă, ca interesele Regatului să nu fie atinse. De astădată, ca și în trecut, ținta politicii noastre este îndreptată spre menținerea păcii generale. Aceasta atitudine a fost cu deosebire apreciată de Europa întreagă.

Domnilor Senatori! Domnilor Deputați!
Eri s'au împlinit treizeci de ani de când, în capul armatei, am pus piciorul pe pământul Dobrogei recâștigată prin sângele vitejilor noștri ostași, căzuți în războiul independenței. De atunci această parte a României a luat un avânt puternic. Prin conștiința națională reînviată, prin lucrările mărețe și roditoare cu cari Regatul necontenit a înzestrat-o, ea este astăzi deapănarea unită cu patria mamă, prin simțăminte de dragoste și cunoștință. A sosit dar momentul să întindem asupra județelor Constanța și Tulcea regimul nostru constituțional.

În partea a treia să arată, ce legi vor veni la desbatere și îngrijirea de a spori și întări puterea militară a țării.

Mai nou.

În Bosnia sunt adunați până acam la 100 mii soldați. Trenurile duc numai provizii pentru armată.

În Praga au urmat nouă ciocniri sângeroase între Cehi și gendarmerie. În Praga și în câteva cercuri s'a proclamat statarul. Hingherul (hoherul) statului din Viena a fost provocat să meargă la Praga.

Proiectul de lege al lui Andrássy.

(Urmare.)

Lista alegătorilor.

Capitolul al 4-lea cuprinde tot ce se referă la lista alegătorilor.

Pentru fiecare cerc electoral, se compune câte o listă în fiecare cerc de votare, care să conțină: a) alegătorii direcți, b) alegătorii indirecti și c) reprezentanții (imputerniciți) alegătorilor analfabeți. Lista are să fie corectată în fiecare an.

Comitetul electoral central, îndată ce va fi compus pe baza legii prezente, iar mai târziu în fiecare an cel mult până la 1 Noemvrie, esmite câte o comisie de conscriere pentru fiecare cerc de votare (szavazókör) spre conscrierea alegătorilor în listă. Excepțional se poate încredința unei comisii conscrierea alegătorilor chiar din mai multe cercuri.

În § 32 se prevede, ca în comisia de conscriere să fie numai astfel

de bărbați, cari vorbesc limba maghiară, dar întru cât e posibil și limba ținutului respectiv.

Președintele și membrii comisiei, înainte de a-și începe activitatea, depun următorul jurământ:

Eu, N. N. jur (promit sărbătorește), că în toate îndatoririle, încredințate acum mie, voi purcede în sensul legii, imparțial și conștiințios. Așa să-mi ajute Dumnezeu! Jurământul au să-l depună în fața comitetului central sau al președintelui acestuia, dar pot și în fața primarului orașanesc resp. a protopretorului.

Comisia de conscriere e datoare să avertizeze pe toți cei interesați, să nu întârzie a se anunța spre conscriere. La conscriere membrii comisiei trebuie să ia în samă toate datele oficiale, ce le stau la dispoziție.

În listă să fie luați toți aceia, despre cari comisia s'a putut convinge, că în momentul conscrierii intrunesc toate recerintele, pentru a putea figura ca alegători.

Trebuie să lăsați din listă toți aceia cari în decursul timpului au murit sau și-au pierdut dreptul de vot. Un alegător poate figura numai într-o singură listă. Alegătorii vor fi conscriși în lista celui cerc de votare, în care respectivii au casă, pământ sau alte posesiuni, cu un cuvânt în acea comună, resp. cerc de votare, unde plătesc dare.

§§ 41—44 cuprind următoarele:

Dovedirea cunoașterii scrisului și cetitului se face printr-o comisie cenzurătoare, înaintea căreia respectivul reflectant la dreptul de vot are să cetească un text tipărit și să scrie un text, dictat de președintele sau de un membru al comisiei.

În fața comisiei se poate face dovedirea și în altă limbă (de cât cea maghiară), care se vorbește în masă în respectivul ținut. La caz, că într'un ținut oarecare numai puțini folosesc o limbă, atunci reflectantul, care se prezintă înaintea comisiei trebuie îndrumat, să se prezinte într'un timp determinat înaintea talmacului dela vre-o judecătorie și acolo să-și dovedească cunoștința scrisului și cetitului. (Va urma).

FOITA.

Poesii populare.

Din Rășinari.

Culese de E. C.

Auzitam și știu bine
Că te lași mîndro de mine,
Lasă-te cu Dumnezeu
Că mie nu'mi pare rău
Nice rău, nici bini numi pare
Numai inima mă doare
Nu mai sta 'n nădejdea mea
Că eu nu-ți mai am grija
Nici grijea, nici nădejdea,
Că nădejdea dela mine
Ii'ca sîrma de supțire
Când o pui la diplă nouă
Ea să rupe 'n opt și 'n nouă
Când o pui la diplă veche
Ea să rupe 'n opt și 'n zece.

La ce maico mai făcut
Și mai dat după urît
Să-mi fie și-'n mormânt strîm?
Nu mai dat după cel drag
Cu uritu-s rînduit
Să mînc cu el dintr-un blid
De-ar fi blidu de pămînt
El s'ar sparge mai curînd
Dar blidu-i de cusitoriu
Nu să sparge pînă moriu.

Valeu dragă, mîndră ești
Dară nu știu a cui ești
Și ce maică ți-ai avut
De-așa mîndră te-o făcut
Te-o știut înfășia
De-ți gura ca mierea
Și te-a știut legăna
De ți gura ca fraga.

Nu gîndi mîndro gîndi
Că ca tine n'oi găsi
Că nici pragul nu-loi trece
Și-ca tine găsesc zece
Nici pragu nu l-am trecut

Și ca tine mi-am găsit
Nu gîndi mîndro, gîndi
Că tu ești bujor de munte
Și eu sînt gunoi din curte
Pe gunoiul ploaia-l spală
Și totu-i de trebuială
Pe bujor bruma'l pîrlește
Nimănu-i nu-i trebuiește.

Ajungăte mîndro-ajungă
Ajungăte-un dor și-un drag
Să șezi toată ziua 'n prag
Cu așa băgată 'n ac.
Și să nu poți mîndro 'npunge
Până nu vîi 'ncepe-a plînge,
Arză mîndro doru 'n tine
Cum arde inima 'n mine
Arzăți mîndro doru 'n trup
Cum arde soarele 'n cîmp
Arzăți mîndro doru 'n oasă
Cum arde soarele 'n coastă.

Adunare învățătorescă.

— Adunarea învățătorilor gr.-cat. din despărțământul Mediaș-Ibaștalău. — Producțiune teatrală împreună cu joc. —

În ziua de 21 Noemvrie c. la sâr-bătoarea s. Arch. Mihail și Gavril, între orele 9—10 a. m. pe când norii negrii picurau de acolo de sus ploaie pe suprafața pământului, să vedeau mai multe trăsuri mergând spre comuna Șoala, în care să aflau luminătorii poporului.

»Vin dascălii« să auză șoptind printre poporul nostru român de acolo; iar pe fețele și buzele lor să putea observa zimbetul de bucurie ce le cauza prezența acestor luminători, și încă cu atât mai vărtos, căci astfel de adunări în aceasta comună nu s'au mai ținut.

Era pela oarele 9 a. m. când zîngănitul clopotelor dela biserica română gr.-cat. vestea poporului începerea serviciului divin.

Învățătorii prezenți în corpore să prezintă la s. biserică, unde serviciul divin sa celebrat prin dl Ioan Botezan paroch gr.-cat. în Agârbiciu, iar cântările liturgice au fost executate de învățătorii prezenți din acest despărțământ. La sfârșitul s. liturgii dl Ioan Botezan prin câteva cuvinte anunță poporului ținerea adunării în școala gr.-cat. din loc, și tot odată îl invită să ia parte. Adunarea să începe pela oara 1 d. a. Conform programului dl Ioan Mihu învățător în loc începe cu pruncii din cl. III. a și desvolta tema sa practică despre »Doauă capre« atât în l. română cât și l. magiară.

Tema a fost bine predată cea ce spre laudă li poate servi harnicului nostru coleg.

A urmat apoi deschiderea ședinței prin iubitul nostru fost președinte dl Isidor Dopp, carele prin alegerea sa de învățător în comuna Cristian, a repășit din sinul despărțământului nostru — prin o vorbire frumoasă, în care îndeamnă atât poporul cât și pe iubiții săi colegi la unire în cugete și simțiri, documentând prin exemple, că numai în unire stă puterea și că numai astfel lucrând vom putea înainta și progresa — declară ședința de deschisă.

Îndată după aceasta fostul președinte își prezintă abdicerea, propunând de președinte adhoc pre dl Michail Tătar Inv., iar de notar adhoc — fiind absent notariul despărțământului — pe dl Ioan Mihu. După ce adunarea primește unanim, să cetește apelul nominal, prin care să constate că mulți lipsesc. E de recunoscut cumcă timpul a fost nefavorabil și comuna Șoala e la un loc ferit și departe de centru, să naște însă întrebarea, că oare chemarea noastră este ca numai în împrejurări favorabile să ne-o împlinim? Precum menirea unei albine este de a alerga în acelea părți unde își află nutremântul cel mai bun, unde își află sucul cel mai dulce al floricelelor spre a-să nutri, aceea este și chemarea învățătorilor și încă în timpul de astăzi, — de a alerga în acelea părți unde putem aduna sucul cel dulce al științei și aceea a o folosi cu precauțiune, căci numai astfel făcând, putem fi vrednici de frumosul nume, ce-l purtăm de »luminătorii poporului«.

Sperez, că la adunarea de primăvară ce să va ținea în comuna Valhid, nu să va mai putea observa aceasta neglijență.

După cetirea apelului nominal a urmat mai multe propuneri, între cari amintesc propunerea dlui Ilie Câmpian Inv. în Agârbiciu, ca până la adunarea de primăvară să se facă conscrierea analfabeților din fie care parochie gr.-cat. aparținătoare acestui despărțământ, ca cu ocasiunea adunării de primăvară să se poată lua o decisiune cu privire la analfabeți, — datorința ne împune să cercăm toate mijloacele de a micșora întunericul și miseria de care suferă bietul nostru popor. Să se înființeze cursuri de instruire pentru analfabeți etc. Propunerea e primită unanim și să roagă președintele ca prin circulare să fie avisat fie care învățător din acest despărțământ, ca până la adunarea de primăvară să facă conscrierea analfabeților din parochia sa.

Mai discutându se mai multe puncte de mai puțin interes pentru cetitorii acestei foi — urmează alegerea noului președinte, — alegându-se prin aclamare Michail Tătar, învățător în Așăl.

După ce nou alesul președinte, prin câteva cuvinte arată cât de scumpă și de lipsă este învățătura, — aduce celea mai călduroase mulțămiri fostului președinte Izidor Dopp, pentru zălul și interesul arătat față de mult prețuita noastră reuniune, și carele în întreaga sa carieră de până aci, atît ca învățător cât și ca președinte al despărțământului nostru s'a nisuit din toate puterile sale și a cercat toate mijloacele posibile ca nimbul acestei reuniuni să-l ridice la nivoul dorit, — pentru care faptă membrii acestui despărțământ li sunt datorii cu recunoștință, carea nici când nu va dispărea din inima noastră — declară ședința de închisă.

După ce apoi colegul nostru Dopp, prin câteva cuvinte doioase își ia un călduros adio dela iubiții săi colegi, pre cari atît de mult i-a stimat și iubit, — ne-am dus la masa ospitală a iubitului de toți coleg Ioan Mihu. Era și vremea, că mult stimata doamna Leontina Mihu își aștepta oaspeții cu masa pregătită, iar prin mâncările sale bune și gustoasă a dat dovadă, că e o eco-noamă de toată lauda.

Li rugăm deci ca și pe aceasta cale să primească sincerile noastre mulțămiri pentru buna ospitalitate, și încă cu atît mai vărtos, căci toate s'au dat gratis, cea-ce până aici nu ni-sa mai întâmplat.

După masă, carea sa sfârșit abia seara pela oarele 7, ne-am dus cu toții la teatru unde s'a jucat piesa teatrală »Ruga dela Chișiteu« — și »Tinerețā nebunețe« — de ficiorii și fetele din loc, sub conducerea colegului nostru Mihu, căruia poporul român din Șoala li poate fi recunoscător, căci de când el a intrat în aceasta comună, vālul întunerecului, de care era învăluit acest popor, începe a dispărea, și razăle luminii străbat în mijlocul lui.

După teatru urmează joc. Pela oarele 11 să joacă călușeriul sub conducerea tinărului teolog abs. Tiberiu Baciu. Feciorii sunt foarte bine instruați;

iar prin jocul lor frumos și tactic store admirația publicului, care prin aplause nesfârșite le răsplătește munca și diligența lor.

Veselia e mare, jocul durează până în zori de zi, — când pământul este învăluit în neauă, și când ne depărțarăm ducând cu noi celea mai plăcute suveniri de momentele petrecute în comuna Șoala. *Michail Tătar, inv.*

Sfințire de școală.

Dorul ferbinte a poporului gr.-cat. din parochia Moșna, după mult zel și osteneală, în ziua de azi să realizează, fiind terminată zidirea școalei, care e la o așa pozițiune așezată încât toți trecătorilor prin această comună, le stă naintea ochilor. Cine însă cunoaște starea materială și numărul cel mic, — abia la 45 familii — al poporului, fără voie să întreabă: »Oare cum de au putut zidi o așa frumoasă școală.«?

În Dumineca de 15 Nov. st. n. să face sfințirea ei. — Și sosește pela oarele 2 d. am. preonoratul Domn Protopop al Mediașului Ioan Moldovan, însoțit la actul sfințirii de dl Andrea preot în Ibișdorful sâsesc, care încă de dimineața sosise în comună și celebrează și sft. Liturghie, fiind preotul local bolnav.

După sosirea on. d. Protopop, să trag clopotele și mulțime de oameni să adună la sf. maică biserică, iară de aici cu prapori și preoți celebranți în ornate, vin pentru încreștinarea ficei (școalei).

Școala cu toate că e spațioasă, era așa de tixită de lume, încât mulți n'au încăput.

Terminându-se actul sfințirii și botezarea oamenilor, dl Protopop ține o prea înțeleaptă vorbire povățuitoare, arătând folosul școalei, deosebirea între omul învățat și cel neînvățat, în așa pilde binepotrivite de stoarse lacrimi din ochii tuturor.

Aduce mulțumire întregului popor care a jertfit pentru această școală, loc de lumină și cultură pentru nepoții și strănepoții lui.

Face cunoscut celor prezenți, că Exzellența Sa Domnul Metropolit Dr. Victor Mihalyi a dăruit din al său suma de 200 cor. pentru zidirea școlii; la ceace poporul li strigă: »Să trăiască!«

Tot pentru edificarea acestei școli și frații din America au contribuit cu o colecție frumoasă, căroro le mulțumim din inimă și le dorim ca D-zeu să-i reîntoarcă în pace eară la căminul părintesc!

Dlui protopop în numele poporului li mulțumește dl învățător pentru ostenelele, ce și le-a luat, luând parte la această ceremonie.

Urmează apoi o cină comună dată de reuniunea femeilor locale, iară înspre seară întreg poporul cu familii cu tot ia parte la petrecere, în sala școalei, care a decurs în cea mai bună ordine cu dansuri, cântări și toaste.

Dee D-zeu ca această vrednică faptă să fie urmată și de alte comune creștinești, căroro li-sunt școalele necorăspunzătoare, dacă țin la datinile lor, la tot ce e bun, moral și creștinesc, căci acestea numai prin școală să pot păstra și perfecționa!

»Faceți virtute și n unire lucrați; școala și neamul în suflet purtați.«! Aceasta să fie călăuza fiecărui român, și atunci putem zice: »Apa trece petrele rămân!«

I. L. Agârbiceanu.

Uciderea porcului.

(Urmare).

Spintecarea și tăierea în bucăți a porcului.

După ce porcul s'a părilit și curățat, se atârână cu capul în jos, de un cârlig sau de un fus de lemn prin ajutorul unui mic băț ce se trece la coada încheetării cotului dindărăt. Se taie, spintecându-se cu un cuțit tăios dela beregată până la coadă, scoțându-se cu băgare de seamă toate măruntaele: limba, stomacul, mațele, ficatul, inima. Se svântă apoi locul unde ele au stat prin o cârpă foarte curată, astfel ca să nu rămână înăuntru nici o picătură de sânge. Mațele se pun deoparte, se golesc și se spală bine cu multă luare aminte, tăindu-se în bucăți lungi; se spală întâiu pe dinafară, apoi se întorc pe dos spălându-se bine și pe acea parte, răzându-o cu un cuțit de lemn. Spălarea mațelor se face mai bine într'o apă curgătoare, într'un riu. Dacă spălarea lor se face în ciubăr, se va primeni apa de mai multe ori. Ele sunt spălate atunci, când s'a ajuns a le peri cu tot mirosul greu de excremente (scărnă). După spălarea se moaie, înainte de a se întrebuița, în apă rece în care se pune puțin oțet.

Acestea fiind făcute, se taie picioarele dela genunchi și coate precum și capul și în urmă șuncile. Șuncile se vor scoate cu grijă dându-le o formă rotundă și deschindu-se cele dindărăt dela încheetura șoldului, fără a se sfărîma sau cresta cătuși de puțin osul.

Se strînge grăsimea din năuntru, neamestecându-se cu aceea care s'a ridicat de pe mațe. Aceasta din urmă se va topi neșparat; ea are un gust nu tocmai plăcut și un miros ce se apropie foarte mult de acela al conținutului mațelor. Este mai cu cale ca ea să nu se întrebuițeze la mâncare, ci la ungerea d feritelor scule și obiecte, a se păstra deci în casa omului pentru așa ceva.

Șuncile fiind scoase, mușchii și celălalte bucăți de carne se vor tăia în bucăți nu tocmai mari, pentru a putea prinde bine sare și a se păstra.

Carnea de porc este de culoare trandafiriu, sau cam cenușie; grăsimea

este albă, unturoasă, topindu se dacă se freacă între degete. Slănina bună este tare; slănina moale se sară anevoe, nu se poate păstra bine, râncezește.

Atât slănina cât și grăsimea din năuntru, topindu-se prin căldură dobândim untura topită. Untura obținută prin topirea grăsimii din năuntru se păstrează mai bine și mai mult timp decât cea eșită din slănină.

O pricepută gospodină, d-na Millet Rolinet, arată cum trebuie topită și preparată grăsimea din năuntru. Ea zice: După ce se ridică pojghița care o învelește, se taie grăsimea în bucățele cam pătrate, în mărimea unui pumn de copil, punându-se apoi într'o căldare sau tîngire de aramă spoite, cu puțină apă. La 6 kilograme grăsime se pune un litru de apă. Punem vasul pe foc, care nu trebuie să fie așa iute ci potrivit, și-l mișcăm nelncetat, până ce o parte din grăsime s'a topit, apoi aceste mișcări le rărim. Lăsăm tîngirea pe foc până ce încetează de a mai eși abureală din ea, atunci grăsimea este topită fără a și schimba culoarea.

Ridicată dela foc, o adunăm după ce o trecem printr'o strecurătoare deasă, în oale de pământ, care se vor umplea pe cât se poate de bine, rase. Se așează apoi oalele într'un loc retras, curat, iar după două zile se acopere cu hârtie curată prinsă pe de lături cu sfoară, punându-se apoi într'un loc uscat și rece, într'o pivniță chiar, avându-se însă grijă de a se pune deasupra lor, un fund de lemn cu o piatră deasupra, ca astfel untura să fie ferită de șoareci sau pisici.

Untura astfel preparată și îngrijită se poate păstra timp de doi ani.

(Va urma).

Pentru cultivătorii de pomi.

În școalele (grădinile) de pomi ale statului se află de vânzare o cantitate mai mare de pomi altoiți (meri, peri, pruni, caiși, perseci), pădureți, arbori, tufișe, fructifere și de decoratie, și altele pe lângă următoarele prețuri:

I. Pomi altoiți: 1. Meri, peri, pruni, cireși, vișini, nuci de calitate I mă 1 bucată 60 bani. 2. Calitatea a II-a 1 bucată 30 bani. 3. Caiși și perseci ca-

litatea I a 1 bucată 40 bani. 4. Caiși și perseci calitate a II-a 1 bucată 20 bani. 5. Aluni și perseci calitate a II-a 1 bucată 10 bani. 7. Mlădițe de altoit 1 bucată 4 bani.

II. Pădureți (crescuți din sămânță):

8. Meri pădureți de 1 an 1000 bucăți 10 cor. 9. Meri pădureți de 2—3 ani 1000 bucăți 15 cor. 10. Peri pădureți de 1 an 1000 bucăți 12 cor. 11. Peri pădureți de 2—3 ani 1000 bucăți 18 cor. 12. Pruni pădureți de 1 an 1000 bucăți 12 coroane. 13. Pruni S Iulien păd. de 1 an 1000 bucăți 20 cor. 14. Cireși pădureți de 1 an 1000 bucăți 16 cor. 15. Vișini pădureți de 1 an 1000 bucăți 16 cor. 16. Vișin turcesc (M. haleb) de 1 an 1000 bucăți 18 cor. 17. Caiși pădureți de 1 an 1000 buc. 12 cor. 18. Migdali de 1 an 1000 bucăți 15 cor. 19. Nuci, castani nobili de 1 an 1000 bucăți 16 cor. 20. Nuci, castani nobili de 2 ani 1000 bucăți 20 cor. 21. Meri doucin, gutăiu de 2 ani 1000 bucăți 40. c.

III. Pomi pitici: 22. Pomi pitici de 1 an bucată 20 bani, pomi pitici de 2—3 ani bucată 60 bani. 23. Pomi pitici formați bucată 1 cor. 20 bani.

Doritorii de a cumpăra să-și facă oferte la acea școală de pomi a statului, de unde vesele a și procura pomii, cel mult până în 15 Dec. n.

Preoții, învățătorii, notarii comunali, funcționarii de stat și economii pot căpăta pomi sau pădureți cu prețul jumătate, sau și mai redus. Rugarea trebuie adresată ministrului de agricultură și să fie provăzută cu timbru de 1 cor.

Dacă se întovărășesc mai mulți economi din o comună, pot cere altoi în o singură rugare. Rugarea o face notarul, care va indica numele fiecărui competent, numărul casei, soiul și numărul altoilor ceruți de singuratici. La rugare se aclude și un conspect specific și subscris de pretorul cercual.

În ofertele de cumpărare sau rugările către ministrul de agricultură să se pună adresa exactă a competentului și anume: numele comunei, gara, posta și comitatul în care se află.

Cheltuielile de pachetare și transport le supoartă cumpărătorii.

VESELIA.

— Voita glumească a »Folii Poporului«. —

POLIȚIA TOT POLIȚIE...

Pe timpul lui Vodă Barbu Știrbey era coleră în București. Poliția spre a preveni lăptirea boalei înfricoșate, lipise următorul afiș pe pereții caselor: »Fiind coleră, poruncim tuturor locuitorilor cari se întorc după 10 ceasuri din noapte acasă, să nu cânte pe drum, nici să facă șgomot«.

Ce avea de a face șgomotul cu colera nu se știe, destul că așa suna porunca. Într'o noapte vre-o câțiva tineri veneau dela crîșmă strigând și cântând cât îi ținea gura. Gardistul îi oprește pe loc și-i întrebă mirat: »Ei d-lor! N'ați cetit porunca? După zece ore n'are nimeni voe să cânte pe stradă!!

— Ba da! — repunseră veselii cântăreți, dar vezi, noi nu mergem acasă, noi mergem acum la altă crîșmă.

Respunsul neașteptat zăpăci pe gardist. Tinerii plecară mai departe.

A doua zi însă, spre cea mai mare mirare a cetățenilor, poliția lipi un nou afiș de următorul cuprins:

»Fiind coleră, poruncim cetățenilor să nu facă șgomot și să nu cânte pe drum după zece ceasuri noaptea, ori se întorc ori nu se întorc acasă.

»Drap.«

Cul. de M. Gaspar.

Mărunțișuri.

DE CE SPARGE UȘA.

L'au prins pe țigan tocmai când voia să spargă ușa unui creștin!

— Vai bată-te... cioroiule, d'apoi tu spargi ușa?

— Da ce să fac bădică — zice țiganul — că doar de 3 ori am bătut la ușa și nu mi-a deschis nimenea.

INGHITE GOL.

Ce veste-mi aduci Ioane? întrebă stăpânul mâncând la masă, pe servitorul, ce tocmai intrase.

— Bună stăpâne! Scurta cea mare tocmai a fâtat nouă purcei, dar de subt numai opt pot.

Și ce face al nouălea?

Ce fac și eu stupâne, se uită cum sug ceilalți și înghite gol.

ASAMANARI.

Un poștar a făcut următoarele asămănări între scrisori și femei:

»O femeie măritată este o scrisoare soșită la adresă.

»O fată este o scrisoare, care încă nu s'a trimis.

»Iar o fata bătrână este o scrisoare care s'a perdut la poștă«.

ȚIGANUL LA LEGE.

Pentru omor l'au judecat pe țigan la 20 ani robie și la »perdere pe 10 ani a drepturilor de cetățean«.

— Ești mulțumit cu judecata, Culo? întrebă judecătorul.

— Sărut mâna și picioarele, cinstit scaun — zice țiganul — oare nu s'ar putea cumva să capăt mai puțină robie și mai multă pierdere de-ahaia?

Școalele de pomi comunale capătă în mod gratuit pădureți. Rugărilor acestora provăzute cu timbru de 1 cor. sunt a se înainta până în 1 Febr. a. v. ministrului r. de agr.

La rugare trebuie aceluș un certificat oficios, edat de către inspectorul școlar, învățătorul ambulant pentru pomărit, inspectorul de pomărit, sau dela oficiile administrative (törvény hatóság), în care se adeverește, că școala de pomi comună corăspunde întru toate condițiilor prescrise.

În rugare mai trebuie indicat: numele comunei, gara ultimă, oficiul poștal și comitatul, numele și numărul pădureților necesari, mărimea școlii de pomi, împărțirea ei și mărimea locului de plantat.

Pentru mlădițe de altoit rugarea să se facă până în 15 Febr. către comisarul general ministerial (Országos gyűjteményi és kertesügyi miniszter) din Budapesta, în o scrisoare simplă.

Prețul mlădițelor de altoit e un ban de bucată.

Sibiu, 21 Noemvrie 1908.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

Pant. Lucaș,
prezident.

Vlo. Tordășlanu,
secretar.

NOUȚĂȚI.

Alegere de protopop. Alegerea de protopop în tractul gr.-or al Bistriței să va face Vineri în 11 Dec. n. c. în capela ortodoxă din Bistrița. Comisar consistorial este numit dl D. E. Miron Cristea, protosincol și asesor cons.

Sfințiri de biserici. În 21 Nov. n. c. s'a făcut sfințirea nou ziditei biserici gr.-or române din Cara, (protopopiatul Clujului). Mandatarul Excelenței Sale Metrop. I. Meșian a fost dl Dr. Eusebiu R. Roșca, protosincol și dir. sem. Cu acest prilej s'a dat un concert al tinerimii univezitare rom. și o petrecere cu joc.

— Duminecă, în 22 Noemvrie n. c. s'a sfințit biserica gr.-or rom. din Dorolea, protopopiatul Bistriței.

La fondul de 20 bani, al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare din privilegiul botezului nou născutei Mărioara, fiica sergentului Ilie Dragomir, s'au făcut următoarele daruri: nașii Man Poplăcean și soția 1 cor.; părinții Ilie Dragomir și soția 70 bani, moașa Maria Imbăruș, 20 bani; sergent-majorul Nicolae Achim și soția 40 bani și Ioan Imbăruș, expeditorul »F. Pop.«, 20 bani, sau în total 2 cor. 50 bani. La acelaș fond au mai dăruit Aurel Munteanu, paroh în Sebeșul mare (comit. Cluj) și soția sa Lucreția n. Pop, 1 cor. și Vic. Tordășlanu, prez. 10 bani.

Se caută meseriași români pentru comuna Rotbav (Veresmart), lângă Feldioara, comitatul Brașovului — și anume: un pantofar sau cismaș, un croitor și un rotar. Cu informațiile necesare poate servi dl George Fulea, învățător în Rotbav (Veresmart), unde se află și stațiune de cale ferată.

Din Marxloh. (Germania) ni să scrie, că Românii aflători acolo să pregătesc — cum am mai scris odată — cu jocuri naționale, între cari »Călușorul« și cu pieze teatrale, spre a da o producție la Crăciun, în 25 Dec. c. să arete Nemților, că știu și ei ceva. Cel ce-i învață cu străduință de laudat este Nicodim Rusu. D-zău să ajute! Cei ce ne scriu aceasta veste sunt următorii trei membrii: Ion Cincan, George Rus și Petru Purima.

Catastrofa dela Hamm. Am scris cu două săptămâni înainte despre marea nenorocire dela băile de cărbuni dela Hamm în Vestfalia, cari s'a aprins și focul a cuprins în mine pe o mulțime de băieși. Toate încercările de a-i scăpa au fost zădărnice și focul numai așa a putut fi stins, că au slobozit apă în mine. Acum apoi să știe și numărul jertfelor, care e îngrozitor, anume au murit 331 de muncitori și 24 au fost răniți. Între cei morți cei mai mulți au fost căsătoriți.

Despre concertul Reuniunii de cântări din Saliște, dat în 21 Nov. c. ni să scrie, că a avut un succes foarte frumos, fiind programul plăcut și variat. Corul cum și solista dna Elvira Dr. Comșa, apoi soliștii A. Gherman Inv. și I. Bârsan, comerc. s'au achitat pe deplin de rolul lor. Public a fost numeros.

Faptă vrednică săvârșește prințul Barbu Stirbei — după cum scriu foile din România — întreținând în fiecare an pe moșia sa dela comuna Buftea pe spesele sale câte 20 de învățători, cari învățând acolo practic economia rațională, să se întoarne la ei acasă, arătând sătenilor cele ce au învățat. Tot prințul se mai ocupă și cu gândul de a face un curs de fert pentru țărance, ca învățând să pregătească mâncările să se îmbunătățească nutreământul Românului.

Iată lucruri vrednice, cari ne-ar prinde bine și noue.

Universitate închisă. Universitatea sau școala înaltă de științe din Viena, la care învață mulți și din tinerii noștri, a fost închisă pe timp nehotărit. Cauza este, că săptămâna trecută s'a iscat o bătaie înăuntru univezității între studenții Nemți și Italieni, în care s'a pușcat și cu revolvere. Anșă la bătaie au dat certele de naționalitate și cererea Italianilor din Austria de-a avea o univezitate în Triest.

Ca vara. Din Lipova să scrie, ca după gerul de mai înainte vremea s'a muiat și săptămâna trecută în comunele vecine Chelmac și Dorgos a fost o ploaie de o jumătate de oară, cu tunete și fulgere ca vara. Asemenea a fost și în comuna Breazova.

Natura face mari servicii oamenilor, dându-ne mijloace de ajutor contra la multe boale. Un mijloc din cele mai bune, pe care ni l'ofere marea, este uleiul de pește, care însă are desavantajul, că e de gust respingător. În formă de »Emulsiunea Scott« uleiul de pește e gustos și ușor de mistuit, ca smântâna și toate calitățile uleiului de pește nu numai sunt cuprinse în Emulsiunea Scott, ci sunt chiar mai cu efect. Emulsiunea Scott să nu lipsească din nici o casă. Să capătă în toate farmaciile.

Lupii. Abia a sosit iarna — nu-i vorbă prea de vreme — și cu ea s'au ivit și lupii. În hotarul comunei Boiabirz (comit. Hunedoarei) s'a găsit un om mort sfâșiat de fiare. El avea haine domnești pe el și nu să știe cine-i. În curând să va aranja o vânătoare mare asupra lupilor.

Soldat găsit spânzurat în pădure, cu fața mâncată de paseri. În »Libert.« cetim următoarele: Un lucru înșiorător s'a descoperit săptămâna trecută în pădurea Vințului.

Soldatul rezervist Ioan Mircea din Răcățău, chemat la serviciu pe 8 săptămâni, știe-l D-zeu de ce, de ce nu, a dezertat dela trupă pe la mijlocul lunii Noemvrie. Nu să știa unde e. Să dase poruncă să fie căutat L'au căutat și gendarmii, dar nu l'au aflat. Deodată un gornic umbând prin pădurea Vințului aduce vestea înșiorătoare, că în cutare loc în pădure să află spânzurat un soldat, care însă să vede că e spânzurat de multe zile, că paserile sălbatică au început a-l mânca, și i-au ciupit deja toată carnea de pe obraz, e numai scheletul, oasele goale...

S'a dat de știre și la miliție. A ieșit o comisie militară, trecând prin Cârna, spre locul cu neagra poveste, și acolo au aflat de fapt pe nenorocitul soldat Ioan Mircea din Răcățău, care dezertase.

Să vede că a stat pustiu prin pădure și de spaima nopților și de frică că va fi prins și-a pus capăt nenorocitei lui vieți.

Învățătorii suspendanți. Iarăși vine veștea despre învățătorii de-ai noștri suspendați. Apponyi a suspendat, la propunerea »vestitului« inspector din Bihor, Vasadi, pe învățătorii Florian Toma Pop din Bălcaciu și Mihaiu Andrus din Ianoșea. De ce? Nu să spune! Și consistoarele noastre stau cu mâinile în sân!

Carnea de câne. Cu vremea se va mânca și carne de câne, scrie foia »Revue scientifique«. Întrebunțarea acestei cărni crește din ce în ce, nu numai în China dar și în Europa.

În Paris, deși nu se vinde multă carne, dar nu lipsesc costițele și așa zisele roast beefs de câne.

În Germania numărul cânilor tăiași a ajuns la 5000 pe an, și merge sporind, — din pricina prețurilor mari ale cărnei de vacă și chiar de cal. Astfel s'a înființat o societate, care crește și îngrășe câinii pentru măcelărie. Se spune că treburile merg bine de tot. Dovadă convingătoare este că s'au supus cercetării veterinarilor peste 20 de mii de câni, meniși a fi tăiași. Cât e vorba de câni tăiași în ascuns, nu se poate ști numărul lor, dar trebuie să fie mare.

Pecetea unul voevod. Jandarmăria din Kis-Pest a confiscat dela un om un inel-pecete de aur de o greutate de 37 grame cu o piatră violetă, în jurul căreia se află inscripția slavonă: »Această pecete este a Voivodului Radu«. Se crede că este pecetea lui Radu I. fost Domn al țării Românești pe la sfârșitul veacului XIV. Inelul se păstrează la jandarmăria din Kis-Pest.

Pentru negoțul mle. »Revista Bistriței«, aduce îmbucurătoarea știre, că la stăruințele dlui Ioan Daniello, Românii din Năsăud și jur au pornit o vigoasă mișcare pentru întemeierea de înșofiri de consum (pentru trebuințele de toate zidele) în comunele din acele ținuturi.

Indemn la această laudabilă mișcare a dat buna reușită a înșofirii de consum din Salva, care lucră din 27 Octomvrie a. crt. spre cea mai deplină mulțămire a poporului sătean, nu numai din aceea comună, ci și din împrejurime.

O asemenea mișcare s'a pornit și în Oravița, (Bănat) în frunte cu avocatul Dr. M. Grosșan. Anume aici s'a plănuțit întemeierea de magazine de aprovizionare, dela cari să-și poată procura marfa micii comercianți, meseriași și economi.

Iată nește porniri laudabile, vrednice de toată luarea aminte. Frunțașii români de prototindinea să studieze mersul acestor înșofiri, modul lucrării lor și luând pildă dela ele, să întemeieze și în ținuturile lor. De altcum vom mai vorbi despre aceste.

Tifosul în Sibiu. De când s'a pus iarna de-a binele, s'a ivit în mare măsură boala tifosul sau lungoarea în Sibiu. De vre-o 10—15 zile încoace să bolnăvesc zilnic oamenii. Spitalele sunt pline și mulți zac pe acasă. După cum auzim și pe satele din jur băntuie lungoarea.

Sibiu-Agnita. Proiectul de lege despre calea ferată locală dintre Sibiu și Agnita a fost prezentat săptămâna trecută în dietă. Așa dar putem avea nădejde, că nu preste mult să vor începe lucrările la aceasta linie. Ea să va împreuna cu calea ferată vicinală Agnita — Sighișoara.

Starea sămănaturilor. După raportul ministerului de agricultură, toamna secetoasă și gerul ce s'a înstăpănit repede în luna Noemvrie, au stricat mult sămănaturilor. Aratul și sămănatul nu s'a putut isprăvi preste tot locul și nici alte lucrări agricole, așa că d. e. napii de nutreț și de zăhar nu s'au putut pune la adăpost și ici-cole au rămas și viile neîngropate.

Sămănaturile de toamnă stau preste tot rău. Sunt slabe în Bănat și Ardeal, dar mai slabe sunt în Ungaria pe malurile Tisei și Dunării. Pe aici și rapia stă rău.

În urma gerului timpuriu, vitele an-tre-buit băgate la iarnat și în urma acesteia pe unele locuri începe a să simți lipsa de nutreț. Dacă nu să va desprimăvăra mai curând, va fi mare lipsă de nutreț. De aceea să fim foarte cruțători cu nutrețul.

Tren arzând. Pe lângă multele ciocniri de tenuri dela noi, acum să și aprind vagoanele. La un tren ce mergea zilele trecute dela Cașovia spre Forróncs, s'a iscat foc în vagonul cu pachetele. Tot vagonul era în flăcări, dar a fost noroc, că atunci au sosit la stație și focul a fost stins. Altcum să putea aprinde trenul întreg.

Prințul moștenitor Ferdinand al României, după cum să scrie din Viena, a fost numit din partea M. Sale împăratului și regelui nostru de proprietar al regimentului de infanterie 96.

Dobrogea și Basarabia. Vineri în 27 Nov. o. s'au împlinit 30 ani dela reanexarea Dobrogei la Țara Românească, treizeci de ani decând s'a reincorporat moștenirea lui Mircea cel-mare după o înstrăinare de 6 veacuri. În ziua de 27 Noemvrie 1878 au intrat Dobrobanții români pe pământul Dobrogei, tot atunci însă au părăsit un alt tărâm mai scump perdut acum — Basarabia.

Calendarul portativ al funcționarilor de bancă români pe anul 1909. Anul I. Intocmit de Vasile Babi, funcționar la »Bihoreana« în Oradea mare, Arad. Tipografia diecezană gr.-or. română.

Este un călindar bine îngrijit și de interes cu deosebire pentru ceice să interesează de bănci și afaceri financiare. Prețul 2 cor.

Un exemplu vrednic de imitat. După știrile transmarine nu este nici o îndoială, că streinătatea știe deosebii ce e bun de ce este rău, veritabilul de neveritabil și nu ia imitații, chiar să fie mai ieftine. Importeurii nici nu mai fac încercare de-a înlocui cu imitații de valoare mai mică castenele-Anker cu petricele de edificat, introduse în lumea întreagă și iubite de public. »Noi avem prea mult năcaz cu imitațiile, publicul duce îndărăpt fiecare castenă de petricele, neprovăzută cu marca-Anker.« Așa sură deobicei scrisorile adresate de importeri la firma E. Ad. Richter Cis în Viena. Cum auzim, publicul din țară nu e așa pretensiv; ia și imitații. Aceasta să nu să întâmple și părinții să stăruie cu insistență să capete castene-Anker de edificat veritabile și fiecare casten fără marca Anker să-l dea înapoi în boltă. Pentru ce să se îndestulească băiații nostri cu lucruri de valoare mai mică?

Conferențe. Despărțământul Brașov al »Asociațiunii« aranjează și anul acesta conferențe sau prelegeri, cari să vor ținea în sala liceului din Brașov. Prelegători sunt mai cu samă profesori.

Iarăș o mirozenie. Foile ungurești aduc știrea, că ministrul, de culte Apponyi a aflat, că la gimnaziul din Beiuș să folosesc cărți și mape de acele, în cari să falsifică istoria maghiară și »Ardealul îl împreună cu România. (Vecinica spaimă a șovinistilor nostri! Red. »F. P.«). Ministrul — așa spun mai departe foile — a cerut cărțile și zece din ele le-a oprit.

Hm, suntem curioși a afla ce cărți »păcătoase« vor fi și acele!

Comunitatea de avere grănițerească din Caransebeș și-a ținut săptămâna trecută adunarea anuală. S'a votat bugetul pe anul viitor cu 560 mii la intrate și 500 mii la eșite. Pentru internatul de băieți de pe lângă gimnaziul de stat din Caransebeș s'au votat 53 mii cor. spese ordinare și 20 mii extraordinare. În internat sunt 160 de băieți de-ai foștilor grănițeri.

O bandă ucigașă s'a ivit de vre-o 2 săptămâni în comitatele Timiș și Arad, care în timp scurt a omorât 9 oameni în Vinga, Bătană și Sân-Miclăușul-mic. Despre omorul din Vinga am scris în nr. 40 al foaiei. În asemenea împrejurări s'au săvârșit omorurile și în celelalte două locuri. În S. Miclăuș a fost omorât bătrânul Iovin Neca, de 70 ani, feciorul și nepotul lui și o femeie. Hoții după cum să vede din urme, au avut o luptă groznică cu jertfele. Ei au dus de aici saci cu bucate, pe care le-au vândut în Arad. Urmărirea hoților să face cu mare sîrguință. Gen-dărmeria din comitatele Arad, Timiș și Cenad e pusă în mișcare. A fost provocat și publicul să ajute urmărirea. Au fost prinși nește oameni, dar s'a dovedit, că aceștia nu sunt ucigași. Adevărații ucigași nu să știu încă.

Învățarea neștiutorilor de carte. Consistorul arhidiecesan din Sibiu a hotărât deschiderea de cursuri de iarnă pentru instruirea adulților în scriere și citire, în toate școalele confesionale din arhidieceză. Un cercular amănunțit va preciza datorințele preoților și învățătorilor nostri în jurul deschiderii acestor școale de adulți și va pune în vedere tuturor celor ce vor arăta rezultate mulțămitoare câte o remunerațiune potrivită.

Teatrul german. Novitatea, »Typpmamsell«, operetă, acărei sujet nu e ceva ingenios, a reperat totuși un bun succes, în urma debutului splendid al actorilor Kaufmann, Spiegl, apoi Golda, eară centrul, Grasselly cu Salden Lotti, au ridicat nivoul piesei, fiind răsplățiți cu dese aplause.

A două novitate s'a predat Joi seara, anume: »Die Hubenlerche«, care ar putea fi acusată cu tendințe socialiste, fiind vorba aici de fratele mai tinăr a unui fabricant, care e un om frivol și cinic, ce în sentimentele lui murdare atacă și pe fata cinstită de muncitor. Viebach și dragălașul ei partner Mizzi Delorm, s'au achitat în mod admirabil de rolurile lor.

Sâmbătă s'a dat »Wilhelm Tell« de Schiller, Duminecă »Gasparone și Typpmamsel, iar Luni s'a repetat comedia: »Mademoiselle Lozette-ma femme«, Luni și Marți a fost și ballett a unui ensemblu de ballett din Berlin, a cărui membrii au fost ca oaspeți.

Proces de presă. Săptămâna trecută Vineri și Sâmbătă s'a petrecut la curtea cu jurați din Oradea două procese de presă ale »Tribunei« dela Arad. Dl S. Bocu, care a fost răspunzător, a fost osândit la 2 luni închisoare și 400 cor. în bani. — Așa tot înainte!

Cărți postale ilustrate. În librăria »Foi Poporului« să află cărți postale ilustrate de Crăciun și Anul-nou — de toată frumsețea. Ilustratele sunt de tot felul, între ele vederi frumoase de iarnă. Ele poartă inscripțiile: »Serbători fericite« »An-nou fericit« etc. Prețuri ieftine. Revanzătorilor să dă rabat mare.

Moșie nemeșească în mâni românești. »Gaz. Trans« e informată, că banca românească »Progresul« din Ilia, a cumpărat zilele astea moșia nemeșească a d-lui Simon Gabor de acolo, cu castel cu tot, cu prețul de 74.000 cor. O va parțela și împărți între Românii plugari, cari vor plăti băncii pe rând. Lucru de laudă!

Respirația D-tale.

este considerabil mai ușoară deja după luarea primei doze din Emulziunea-SCOTT și aceasta ușurare va crește zilnic.

Veritabil numai cu această marcă — pescarul — ca semn de garanță al procedurii Scott. 1912—3

Aceasta e experiența a mii de oameni în decursul celor 32 de ani trecuți.

Emulziunea-SCOTT potentează în mod uimitor forțele generale. Redobândim apetitul și somnul și mistuirea să îmbunătățește.

Prețul sticlei originale 2 cor. 50 bani.

Să află de vânzare în toate farmaciile.

Foale aromânească. În Salonic a apărut noua foaie a fraților din Macedonia »Deșteptarea«. E redactată de dl N. Bașaria și e scrisă în dialectul Românilor din Macedonia. În nrul 1 este programul foaiei, apoi alegerea deputatului român Filip Mișa etc. Să scrie și despre stările Românilor din Ardeal. — Dorim viață lungă noiei foi și isbândă desăvârșită.

Puterea e vlață! Cum are lipsă planta de ploaie, așa și corpul omenesc are lipsă de un ajutor, care îl scutește de influințe externe păgubitoare, care îi păstrează sănătatea și îi mărește puterea. Fiecare tată de familie atât în interesul sănătății sale, cât și a nevastei și copiilor, va ținea stabil în casa sa leacul de casă iubit pretotindenea »Forță-Spirtul-sărat«. O mulțime de scrisori de mulțumită laudă efectul escelent și multilateral al acestui leac de casă. »Forță-Spirtul sărat« să capătă în sticle de 30 bani, 40 bani, 1 și 2 cor. mai bine însă este dacă procurăm 10 sticle mici, cu 3 cor. cari să espedează per ramburs s'au trimițând banii înainte, dela producătorul Kosmos Laboratorium în Győr (Raab).

Să poată căpăta în tot locul

Kalodont

9 38—41 a lui Sarg

cremă de dinți neînvențurată de lipsă, păstrează dinții curăți, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

»Agârbicean« (I. L.) Numai acum s'a putut. Mulțumite. Mai scrieți de pe acolo.

Ab. Nr. 2252. Am cercat, dar durere pe aici nu este loc. Merge scrisoare.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul »Tipografiei« Henric Meltzer.

Hotelul de cură ALTVATER Freiwaldau Gräfenberg, Silezia-austriacă.

Nu e altă de cură.
Încălzire centrală, sobe
Lumină electrică.
Prospecte gratis și france.

Cură dietală de Lindewiese
a lui SCHROTH. 255 3—

Seson de iarnă și de vară.
Toate procedurile de cură de apă.

Cea mai bună pogace pentru câni
este și rămâne

Pogacea pentru câni a lui Fattinger
care dintre toate mijloacele de nutrițiune de acest
soiu posedă cea mai bună compoziție și efect de
nutrire.

50 Kg. Cor. 23— 5 Kg. liber de porto Cor. 2-28

Puppy-Bisquit a lui Fattinger

pentru câni tineri.

50 Kg. Cor. 26— 5 Kg. liber de porto Cor. 2-29

Prospecte libere de porto prin Fabrica de pa-
găci patent pentru câni și nutremânt pentru gășii,
în Wiener-Neustadt.

Preste 250 de prime premii.

Mijloacele de nutrițiune ale lui Fattinger să
pregătesc sub controlă veterinară. 51 21—26

Reparaturi de ghete de gumi

să primesc, fine și durabile. Galoși, slipperi să afle în depozitul de ghete

„TURUL,” 243 3-8
Sibiu, strada Cîsnădiei 20.

**Câteva cuvinte
asupra boalelor secrete.**

Este trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucari trupești sunt atrofați și cari în urma ușurinței din tinerete și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruia oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără sfilă și cu încredere năcazurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste năcazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului să curăț, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletesti i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai neglese, ranele sifilitice, boalele de țevă, beșică, nervi și șira spinării, închepturile de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și șire separată. În ceace privește cura, depărcarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, oric la dorință să retrimite fiecare. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. (Duminea până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta VII, Rákóczi ut. 10. 18 38—

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Depozit de confecțiuni de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 21 11—

Cheag natural în formă de — praf. —**Important**

pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr.ului Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai eficient mijloc pentru încheierea lăptelui, chemice curat, întrece mult toate mijloacele de încheiere de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de vite. El este absolut liber de fetide, colorante sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe întrebuintate prin conservarea cheagului obicuinuit.

Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai compențenți în brânzături, cheagul natural nu împiedecă de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun.

O încercare ne convinge.

Singura vânzare de cheag natural de-al lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Galiția, Bucovina și Ardeal la

M. LINDEMANN, agentură
Storozynetz (Bucovina).

Doze de probă gratis și franco rog a se cere dela 97 25—26

M. Lindemann, Storozynetz (Bucovina).

Nr. 3128 A

IULIU ERÖS
Sibiu — Nagyszeben.

Novități în toate soiurile de oroloage, juvaere, articli de aur și argint, cadouri de nuntă și botez, inele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de oroloage, brățare, utensilii pentru biserică și masă, obiecte de lux de toate soiurile în aur și argint.

Nr. 3128 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coperiș dublu tare, 12 Cor. Det o în aur 42 Cor. — Nr. 3128 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni cu coperiș dublu tare, cu diametru de 45 milim. 14 Cor. — Nr. 3128 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coperiș dublu tare 7 Cor. 50 fil — Nr. 8894 a. Cercei de aur veritabili 14 carate 8 Cor.

Detto ceva mai mici 6 Cor. Detto în argint foarte gros aurit 3 Cor. — Nr. 9265 a. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imit. Cor. 11. Detto în aur nou de 6 car. 6 Cor. Detto în argint și gros aurit 2 Cor. 50 fil. Fiecare obiect de aur sau argint e esaminat oficios și proba oficioasă vizibilă exact, afară de aceea să garantează în scris că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco. 248 1—

Nr. 8894 a

Nr. 9265 a

Mașine de sămănat.

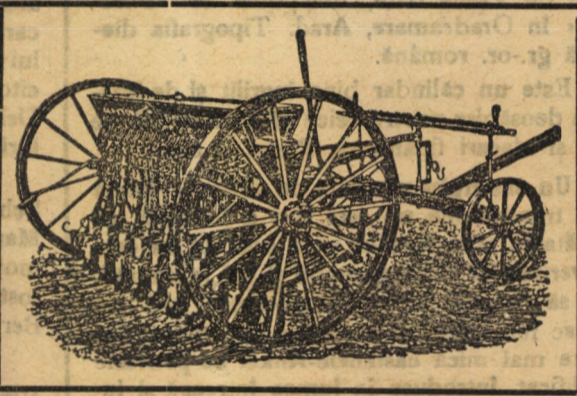
Aparat de sămănat după sistem american. Regularea să face fără schimbarea roatelor de mână, numai prin aplicarea unui scripăș.

Mașină de sămănat cu mână,

tăietori de nutreț, mori de napi, tăietori de napi, mori de uruit, mori de uruit cociși de cucuruz, toate pentru mână sau mânate cu forță, de esecutia cea mai ieftină și mai bună. Cuțite pentru tăietoarele de napi și nutreț. — Pompe pentru zama de gunoiu și împrăștiator de zama de gunoi.

Paierșerit e pvalătuici 100 Kg. Cor. 7.—
Prețuri la cerere.

2 49—52

CAROL F. JICKELI, Sibiu și Alba-Iulia.**SUCCES SIGUR!**

Reparatorul lui Kriegner a vindecat în spitalul St. Rochus din Budapesta, cum și la dureri reumatice în cap din 186 de cazuri de îmbolnăvire 129, ceace dovedesc atestate în scris. Nici un alt mijloc nu poate arăta un astfel de succes.

și vindecare, sigură scăpara de podagră, reumă, junghiuri, sfășieri, dureri de spate și de șele, dureri de mâni și picioare și de dureri de asemenea fel nu ne putem mântui decât prin folosirea

Reparatorul lui Kriegner este în folosință de zeci de ani cu succes neîntrecut, să folosește numai la fricțiuni esterne și întrece în efectul său toate mijloacele de felul acesta. Este de recomandat fiecărui suferind.

REPARATORULUI**lui KRIEGNER**

Scrisoare de mulțumită!

Mult stm. Dle Profesor!

Nu pot afla cuvinte de-a Vă mulțumi pentru „Reparator”. Suferind de 4 ani de ischias, am folosit toate mijloacele posibile, fără rezultat. Am cercat „Reparatorul” și dela fricțiunea aceasta mă simt bine, cu mult mai bine. Pot face mișcări cu piciorul ce mă doare. Primiți, dle Kriegner, întim. mea mulțumită. Dzău să Vă răsplătească de mii de ori pentru aceasta invenție. Pentru deplina însănoțoare rog încă 2 sticle de Repurator, a le trimite în Iudendorf, Tirol. — Cu distinsa stimă și mulțumită Albertina nob. de Chalaupka c. r. nevastă de Oberst.

(Spiritus petrae camphoratus)

cunoscut în general și distins de multe ori, fiindcă acest mijloc probat multiplu e chemat direct numai la vindecarea podagrei, reumei, cum și a boalelor ce să nasc din receală. Suferinzi să nu umble a esperiența, ci fiecare să folosească mijlocul, care sigur ajută contra podagrei și reumei, anume: **Reparatorul lui Kriegner**. Fricțiuni cu „Reparatorul” lui Kriegner pot să arete succesul cel mai bun în puține zile, ceace dovedesc scrisorile de mulțumită

Scrisoare de mulțumită!

Onor. D. George Kriegner, farmacist, Budapesta, Calvinplatz. — De câteva zile am simțit în brațul stâng o durere reumatică, nu-mi puteam mișca brațul și noaptea de durere nu puteam dormi. Din norocire îmi adusei aminte, că în un asemenea caz, cu ani înainte, Repuratorul Dv mi-a făcut bune servicii. Mi-am procurat iarăș din el și după o întrebuintă de 3 zile, după 6 fricțiuni au încetat durerile și eu pot să-mi esprim recunoștința și să fac atenți pe oamenii suferinzi de asemenea dureri la acest leac și cu efect surprinzător. Cu dist. stimă, Sporzon Ernő, adv., și deputat.

în masă. Are efect minunat și la picioarele, degetele, mânilor, nasul înghețat etc. Prețul unei sticle mici 1 Cor. unei sticle mari 2 Cor.

Per postă franco 5 sticle mici 5 Cor. sau 3 mari 6 Cor.

Fiindcă sunt multe imitații de valoare mică, prin cari cetitorul e înșelat, recomandăm a procura direct dela fabricant și a adresa astfel:

FARMACIA-KORONA BUDAPESTA,
VIII. Calvinplatz 8

230 4—10

Espedare zilnică cu rambursă sau trimițând înainte banii.

Publicațiune de arândă.

În comuna Păușa, unguște Posa, din comitatul Sălăgiu (Szilágy vm.) proprietarul Tănăsie Ciubuş dă în arândă următoarele: 1 moară cu 2 petri, cu un venit anual până la 400 ferdele (vici). — Lângă moară o mașină de ulei (oioiu) de floare, care aduce pe an un venit de 2000 Cor. — Tot lângă moară un firez de tăiat scânduri.

Toate trei umblă cu apă, întrun jilip.

Lângă moară mai sunt 25 iugăre pământ, din cari 12 iugăre arător și celalalt fânaș, casă măierească, șură cu grajd pentru 10 capete de vite, apoi o casă pentru gazdă cu 2 chilii (sobe), găbănaș de bucate, pivniță de peatră și cotețe de porci, toate sunt noue.

Toate aceste să dau în arândă pe 3—5 ani, pentru 2000 Cor. A să adresa la dl Tănăsie Ciubuş, în Poșa, posta Magyaregregy (Szilágy m.) 247 1—1

ECOURI.

Cine vrea să vadă ceva minunat de frumos să ceară: „Calendarul Lumea Ilustrată” pe anul 1909. Prețul lei 1 50. Editor Ig. Hertz, Hotel de Franța. 250 1—3

Depositar la W Krafft Sibiu.

„RACOFĂNA”
Institut de credit și economii societate pe acțiuni
Seia-mare (Nagyselyk) (Nagyiküld m.)
Filiale: Mediaș, Elisabetopol.
286 5—6

Primește depuneri spre fructificare și de deponenților 5% până la 500 Cor., pentru depuneri stabile dela 500 Cor. în sus cu abdicare de 30 zile 5 1/2%. Darea după capitalele de pusă o plătește institutul separat.

Depuneri până la 3000 Cor. să pot ridica și — după starea casei — să plătesc fără abdicare. — Depuneri și ridicări să pot face și pe cale poștală cu cecuri.

Aordează credite cambiale, personale, hipotecare și de lombard în modul cel mai culant.

DIRECȚIUNEA.

Ne mai pomenit de ieftin !!

600 buc și numai cu fl. 1.85.

Un orologiu de precizie excelent cu garanță de umblare reguțată, cu trageră 8 oare. Împreună cu lanț aurit, un ac excelent de cravată cu similitudină brilliant, 1 inel aurit cu peatră imit. pentru domni și dame, 1 colier excelent, podoaba cea mai modernă pentru dame, din circa 50 bucăți perle orientale, 1 garnitură minunată de bumbi de manjete, de gulere și de pept, gar. 8% aur duble, 6 bucăți batiste de in veritabile, revizite de scris eleg. de nikel pentru buzunar, 1 oglindă de toaletă excelentă în etui, 1 săpun de toaletă aromatic, 1 notiț leg. fin, 72 buc. penițe engleze de cancelarie, 20 obiecte, de corespondență și încă 395 diverse obiecte, neînconjurare de lipsă în casă. Toate la oaltă cu orologiu cu tot costă numai fl. 1.85. Expediție per rambursă prin

casa de export

H. SPINGARN, Cracovia, Nr. 136.

La cumpărare de 2 pachete dau gratis un frumos briceag cu două limbi. La mai mult de 2 pachete la fiecare câte un astfel de briceag. 22 9—
Pentru-ce nu convine banii numai decât retour.

Cassa de păstrare reuniune în Săliște.

Primește depuneri spre fructificare pe lângă un termen de anunț scurt cu 4%, pe lângă un termen de anunț mai lung cu 4 1/2%, iar depuneri mai mari cu 5%.

Darea de camete o plătește institutul.

Depuneri și ridicări să pot face și pe cale poștală cu cecuri.

Imprumuturi acordă pe cambii, pe obligațiuni cu cavenți, pe hipotecă precum și ca credite de Cont-curent pe lângă asigurare hipotecară sau hârtii de valoare (acții și efecte publice).

Etalonul de interese variază între 8% și 6% netto, după mărimea împrumutului și asigurarea oferită.

244 2—20

DIRECȚIUNEA.

Au copiii D-tale deja un casten cu petricele de edificat-Anker? Dacă da, nu întrelăsa a lăsa să-ți vie grabnic cea mai nouă listă de prețuri despre castenele de edificat dela firma mai jos subscrisă, ca din ea să poți alege în toată liniștea castenul de întregire cel mai apropiat.

Nu au copii D-tale încă casten cu petricele de edificat-Anker sau au din greșală vre-unul fără de marca de scutire »Anker«, așadar o imitație, în acest cas noua listă de prețuri e deosebit de importantă pentru d-ta, fiindcă ea îți dă deslușiri esacte asupra fiecărui

Casten-Anker cu petricele de edificat

și îți face posibil a alege în liniște mărimea potrivită pentru copii d-tale, în ori-ce caz însă să-ți însemni în interesul propriu al d-tale, că numai castenele provăzute cu marca »Anker«, ale lui Richter, cari să valorează

mai mult de un pătrar de secol

sunt fabricat-original, toate celelalte sunt imitații.

În lista de prețuri ilustrată bogat sunt descrise și castenele-pod-Anker, jocuri-Anker de așezat, cum jocuri de globuri mozaic etc. Veritabile numai cu Anker.

— **F. AD. RICHTER & Cie.** —

furnizori reg de curte și camera i

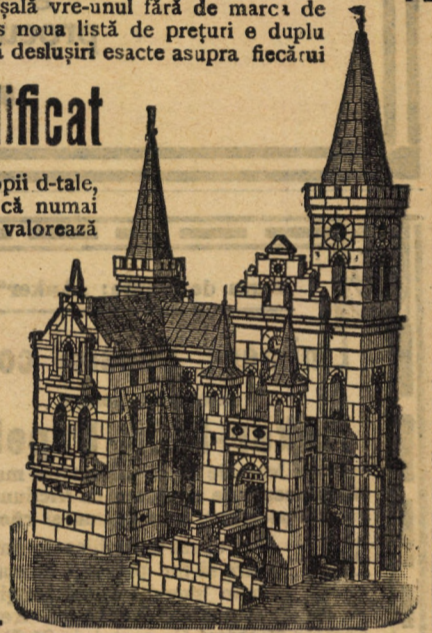
Comptoire și deposit **Viena** — — Fabrică — —

I. Operngasse 16 **XIII/1** (Hietzing).

Radolfstadt, Nürnberg, Olten (Helvetia) Rotterdam,

S-Petersburg, New-York.

— Cine iubeste muzica, acela să ceară asemenea lista de prețuri asupra vestitelor opere musicale-Imperator și aparate de vorbit. 221 7—9

10 sau 20 fileri

sunt pentru iubitorii de muzică spese mici,
dar pentru birtaș

283 3—6

sunt baza la bunăstare.

În nici un local n'ar trebui să lipsească un

instrument-„HUPFELD”

cari în toate privințele neajunse, stau preste toate celelalte instrumente.

Azi să cercetează cu predilecție localele, unde este muzică, astfel procurarea unui instrument muzical este de recomandat din două puncte de vedere :

1. Incassări directe pentru muzică.
2. Urcarea circulației și prin aceasta urcarea venitului.

— Prospecte libere de porto. —

LUDOVIC HUPFELD, A. G., Viena VI.

Prima și cea mai mare fabrică de instrumente de clavier.

47 premii prime. ◊ 750 de lucrători.

Depozite de mostre:

Iosif Martin, Budapesta VIII, Kenyérmező-uteza 6.

Müller Ferencz, Timișoara, teatrul electric.

„Sucursala băncii comerciale ungară din Pesta, Sibiuu“

Piața mare Nr. 2.

Inițiată în anul 1841. • Centrala în Budapesta. • Capital de acții de rezerve 93 milioane Coroane.

Primește bani cu libele de depunere

pe lângă cea mai favorabilă procentuare,

cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monede de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare, încasează cupoane și efecte sortite, asigurare contra perderilor de curs la sortiri procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

☛ Toate informațiile dorite să dau cu plăcere. ☚

198 10—

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment, Capsici comp.,

inlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în șutule cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40 și Cor. 2— să capată aproape în toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
:: „Leul de aur“ în Praga. ::

Șoseaua Elisabeta Nr. 5 nou.

Espediție zilnică. 199 10—42

Aviz de prăvălie.

Subscriși ne luăm voie a face cunoscut onor. noștri mușterii și p. t. public orășanesc și dela țară, că în localul de comerț Piața-mică Nr. 31, mai înainte proprietatea firmei Franz Jahn Söhne, (Cocoșu roșu) am deschis o

Boltă specială

de făin, produse dela țară, articli de aluat de-ai lui Uhl și de Budweiss, urez, fructe iștiătoare, fructe sudice, aromate, cacao de-al lui Koestlin și bisquit, miere și toate celelalte mijloace necesare pentru pregătirea prăjiturilor.

Noi ne vom da silința a mulțumii pe onor. noștri mușterii cu articli buni și cu prețuri moderate.

Filiala noastră pentru făină, pâne și fructe păstăioase, Piața mică Nr. 25 colțul dela treptele Fingerling, continuăm a o ținea pe mai departe.

Sibiuu, în August 1908.

Carl & I. Spengler.

162 17—

Căsătorie,

Un măiestru de 28 de ani, înșelat în căsătorie, cu 29000 Cor. avere și cu un venit curat lunar de 3500 Cor. caută o dsoară sau o văduvă, care, cu s'opni de căsătorie, să-i conducă casa până ce să isprăvește divorțul. Respectiva damă prin legătură advocatorială va primi jumătate din avere, dar trebuie să aibă și dânsa 4—5000 Cor. avere.

Adresa: Zirios, 121, Sibiuu, poste-restant-249 1—1

Bust frumos

în două luni prin

pilulele orientale,

singurele cari desvoaltă, întăresc, restaurează pieptul și dau bustului femeesc o plenitudine grațioasă, fără a strica sănătății. Garantat libere de arsenic. Recunoscute de somitățile medicale. Discreție absolută. Șatula, cu instrucție de folosire, Cor.

140 18—26 6,40 franco.

I. Rathie, farmacist Paris.

Depozit: Budapesta, Iosif de Török farmacist, Király utca 12.

La toți proprietarii, economii, morarii etc.

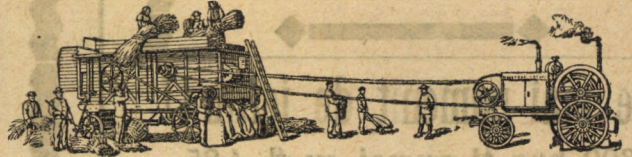
O forță de lucrare bună, ieftină și sigură ofere

locomobilele original „Otto Petrolin“.

Sunt neîncunjurat de lipsă la treerat!

218 4—

Gata imediat pentru lucrare! Nu sunt scânteii! De aceea nu e pericol de foc! Nu să recere mașinist cu esamen! În Transilvania și Ungaria la dorință să pot vedea puse în lucrare locomobile Otto ale noastre.

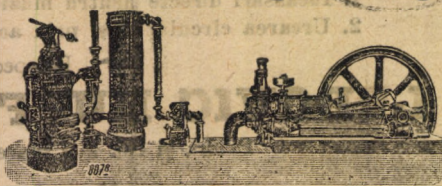
„Motoarele Otto“ originale în legătură cu întocmirile de Gaz sugativ

după sistemul nostru. Cea mai ieftină forță de lucrare pe lângă întrebuintare de cărbuni, bruni sau cocs de gaz, kauamgit sau cărbuni de lemn, ca material de foc.

Preste 775.000 de forță de cai!

pusă în lucrare de astfel de întocmiri ale producției noastre.

Motoare mânate cu pocură,

Langen & Wolf,

fabrică de motoare

VIENA X. Laxenburgerstr. 53.

Representanț general

Andrieu Török

fabrică de mașini, în SIBIUU.

NOXIN

Cea mai bună
Cremă
pentru ghete.

Cu patent
Chelle.

Să capătă în toate prăvăliile mai mari
The „NOXIN“ Co,
Budapesta VI.: 57 88-50
Gebüder Hochsinger.

Să caută

un băiat, ca ucenic de măcelar în vârstă de 14 ani, de naționalitate română și să știe scrie și citi, la

Coman Mânzat

246 2-3

măcelar, în Sibiu, livadia Conradt.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12.

recomandă a. t. publicului
cele mai bune stoffe de
toamnă în mare asortiment

noutățile

posite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești francezești și indigene, din care se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacke, Jaquette și haine de salen, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisuri și „Baglam“, cari se află întotdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenșilor confecționate în atelierul meu se pot aștepta deosebită atențiune și în domeniul preoților și teologilor absolvenți.

În cazuri de urgență confecționez un rind complet de haine.

Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole de uniformă, după prescripție croitorul cea mai nouă.

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai
căpăta vre-odat durere

de dinți ori îi va mirosi gura după-va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fil. Et. Bartilla-Wilker Wien 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gusterței și str. Cisnădiei. În Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul sâsesc: farmacia Lederhilger; Sighisoara: farmacia lui Ligner.

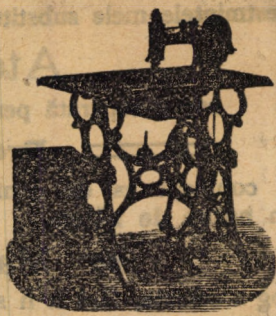
Să se ceară pret-tinderea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimit 7 sticle cu 5 cor. 80 fil. franco.

11 25

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu, Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul meu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

15 40—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate scaturile ureșinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sunt executate prompt, ieftin și conștient cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Institut indigen. Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

10 47—52

intemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și exploziune, edificiilor de ori-ce fel, mobilă, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: 95.816.412 coroane. Capitale asigurate asupra vieții: 9.882.454 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

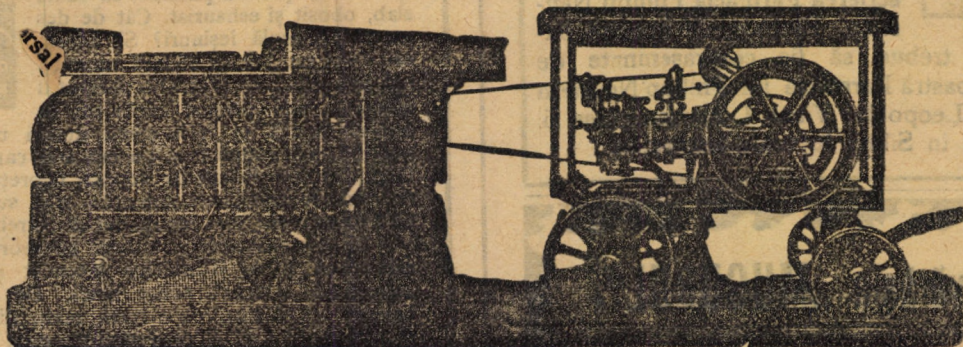
pentru despăg. de incendii 4,484.278.88 c. pentru capitale asig. pe viață 4,028.113.12 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu str. Cisnădiei nr. 5 etajul I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari

Osers și Bauer fabrică exclusiv de motoare

Viena XX., Dresdnerstrasse 81-83/a. Depou principal: Budapesta VI., Podmaniczky utca 18.

35 35—52

Locomobile cu benzin

Motoare cu benzin.

Motoare cu gaz sugativ.

Forța de mânăre cea mai ieftină din prezent! Spese de mânăre pe oară, după puterea de cal 2-3 fill. Mai multe sute de aranjamente în mânăre! Condiții de plată favorabile! Fabricațiune solidă, de primul rang! Cu prețurant și preliminară de spese servim gratis.

În timpul din urmă am furnizat mașini următorilor:

Schloz Ioan & soți, Sas-Veseș 8 HP aranjam. de imbl. Pap János, Iháros-Berény 8 HP aranjam. de imbl. Nagy I. Pavel, Boglár 6 HP aranjam. de imbl. Takács Imre, propriet. de moară, Pásztó 75 HP aranjam. de imbl. Stenger Vilhelm, propriet. de moară, Topolovețul mare 50 HP aranjam. de imbl. Rosmann Samoil propriet. de moară, Mociu (com. Cluj.) 40 HP aranjam. de imbl. și în alte numeroase domenii.

Cine

vrea a să scăpa pe sine sau copii săi de

tuse

de răgușală, catar, flegmă, catar de gât, de tuse convulsivă și de tuse măgărească, să cumpere

**Caramellele de pept
ale lui Kaiser**cu trei brazi,
aprobate și recomandate de medici.**5500** de atestate verificate
de notarul public.Pachet 20 și 40 fil. Să capătă în toate
245 2-24 farmaciile.**Pene de pat
boeme ieftine!**5 Kilo : noue, scărmanate cor. 9-60 ; mai bune
cor. 12.- ; albe, moi, pufoase, scărmanate
cor. 18.- ; cor. 24.- ; albe ca zăpada, moi,
pufoase, scărmanate cor. 30.- ; cor. 36.-Espedarea franco cu rambursă. Schimb
și reprimire să admită pe lângă rebonificare
de porto. 288 4-6**Benedickt Sachsels, Lobes 184.**

posta Pilsen, Boemia.

Cel mai cu efect
și mai ieftin ==**PURGATIV****Pilulele purgative
zaharizate ale lui
Philipp Neustein.**

(Pilulele „Elisabeta“ ale lui Neustein).

Aceste pilule sunt a se preferi tuturor
preparatelor similare, căci sunt în toată
privața libere de orice substanțe vătă-
mătoare; se aplică cu mare succes la
toate morburile abdominale, sunt ușoare,
curăță sângele și nici un mijloc nu e mai
favorabil mai nevătămător de a combate**Constipațiunile**izvorul sigur al celor mai multe morhuri.
Fiind zaharizate le iau cu drag până și
copii. 1 cutie conținând 15 buc. costă
30 bani. 1 tub care conține 8 cutii, deci
120 buc. costă numai 2 Cor. la comandă
2 Cor. 45 fil. franco.Cuați seamă! Păziți-vă de fal-
șuri. Să cerem numai **Pilulele**
purgative ale lui Neustein
Philipp. Veritabile numai în
cazul când cutiile și prospectul
sunt provăzute cu marca firmei
noastre în imprimare roșie-
neagră Sfântul Leopold și sub-
scrierea Farmacia Philipp Neu-
stein. Embalajele noastre pa-
tentate trebuie să fie contrasemnate de
firma noastră Farmacia lui Philipp Neustein
»la sf. Leopold«. Viena I. Plankengasse 6.
Depozit în Sibiu în toate farmaciile.**Tovărășia „MUGURUL“.**Recomandăm proprietarilor de vii cu
toată căldura Tovărășia românească
»MUGURUL« insoțire economică-
comercială în Elisabetopol (Eszébet-
város) care vinde altoie de viță de
vie de toate speciile, precum și
viță americană cu și fără ră-
dăcină. La dorință insoțirea dă in-
strucție gratis ori-cui în toate ramu-
rile viticulturii. 186 7-15**Magazin de confecțiune de rangul prim****R. GRÜNBERGER****SIBIU, Piața mare Nr. 3, 4, 5 în palatul bănii Bodencredit.****Binevoii a fi atenți la firmă căci lucrări numai în in-
teresul Dv., dacă Vă faceți cumpărările de la mine.**

Vestmintele mele substituie pe deplin cele făcute după măsură.

Atelier propriu

secție separată pentru dame și separată pentru domni.

Prețuri strict fixe.In confecțiunea de dame țin în magazin bluze, jupoane, rochii și spe-
cialități în haine de băieți.**Mare asortiment.**Rog a cerceta, fără a fi silit cineva să cumpere, magazinul meu de mantale
pentru serate și antreuri de bal.

Cu distinsă stimă

R. Grünberger.

8 38-

MOBILE folosite, cu bucată cum și aran-
jamente complete de odăi

cumpără la permutări, transferări și alte ocazii și vinde de aceste cu prețuri convenabile

MARTIN LANG, măestru măsar

SIBIU, Kälbergasse Nr. 2 și 6.

**Toate lucrările pentru zidiri, cum și reparaturile să preiau în
atelierul meu, în casa proprie Kälbergasse Nr. 6 cum și în localul de boltă Kälbergasse Nr. 2
și să eșecută prompt și solid. 154 6-12****Neconditionat****să cetiți acest sfat bun!**Vestea bună merge departe. Aceasta să adevărește și la »Fortă-Spirtul sărat« a cărui veste a
cutierat lumea întreagă și pătruns și la noi. Voim deci a împărtăși și st. nostri cetitori, din cari
motive trebuie să ținem stabil în casă acest mijloc escelent și pentru ce este el în general așa iubit.**„Fortă-Spirtul sărat“
ca protector al sănătății!****„Fortă-Spirtul sărat“
ca mijloc pentru îngrijirea corpului!**Fie omul june ori însurat, are lipsă
întotdeauna de un mijloc de casă
bun și vrednic de încredere, pe care
să-l aibă la îndemână ca ajutor la
vreun rău ce-l năpădește repede pe
neșteptate. Cu deosebire unde sunt
copii, este de lipsă aceasta precauție.
Acum să simte unul rău, în celalalt
minut să plânga al doilea de durere
de cap, al treilea geme iară de
zgârciuri de stomach și așa mai
departe. Ce bun este în astfel de
cazuri „Fortă-Spirtul sărat“, cetim
instrucția de folosire minuțioasă și
îndată știm, ce avem să facem.
Aproape în fiecare familie este ci-
neva, care suferă de insomnie, ner-
vozitate sau e torturat de podagră,
reumă, dureri de șele și de spate,
junghiuri în coaste etc. un altul iară
și simte dispărând puterile, să simte
slab, obosit și eshauriat. Cât de des
nu să întâmplă leșinuri? Și adese-
ori omul nu știe ce să facă momen-
tan în asemenea cazuri »Fortă-Spirtul
sărat« e mai prețios decât ori ce
altele, fiindcă el întărește numai nervii și
muschii, nu numai face pe om mai capabil de
lucru, ci face în adevăr servicii neprețuibile și
în cazurile dureroase amintite mai sus, dacă
să folosește conform instrucției de întrebuințare.
Și oameni tineri laborioși adeseori să es-
eshauriază lucru ostenicios încordat și după
eshauriare urmează adese boală. De aceea e
consult, ca fiecine, care lucră mult, dimineța
și sara înainte de culcare să-și frece cu „Fortă-
Spirtul sărat“ membrele, cum și pieptul, șelele
și capul, după care simțim ca și când mușchii
ar căpăta roue forțe și capacitatea de lucru
să manifestă îndoită. Cine face voiajuri să-și
ia în buzunar o sticlă de »Fortă-Spirtul sărat«
și nu să va căi. Cel puțin o sticlă de »Fortă-
Spirtul sărat« să fie totdeauna în casă, cu atâtea
e dator fiecare om sănătății sale.Veritebilul „Fortă-Spirtul sărat“ să capătă pretotindinea în sticle de 30 fil., 40 fil., 1 și
2 Cor., dar să ne ferim de imitații și să luăm numai sticle de acele, pe cari e vizibil figura
2-9 5-10 de bărbat de mai sus sau să comandăm la singurul fabricant:**„Kosmos“ laborator chemic în Győr,**

de unde să expediază 10 sticle mici și 3 sticle mari franco, cu rambursă sau trimițând înainte prețul.

Cunoști Dta pe cineva care-și mas-
sează corpul cu »Fortă-Spirtul sărat«?
Dacă da, întreabă-l că nu să simte
ca nou născut? Chiar și oameni îmbă-
trâniți simt că li se reîntorc forțele
și elasticitatea, dacă își masează re-
gular corpul cu »Fortă-Spirtul sărat«.Ai văzut Dta cum să poartă iarna
oamenii slabi? O zgribuire, o tremu-
rare, un înghet e întreg omul!
Dacă un astfel de om și-ar freca
dimineța peptul și spatele cu »Fortă-
Spirtul sărat« încălzește iarna întreg
corpul și vara îl răcoarește, ca ghiața
el depărtează și asudarea. Ce neplăcut
este, dacă subțiori, la mâni și la
picioare asudă și să face insuportabil
prin mirosul uricoid de exudat. Prin
spălarea cu sirguință a subțiorilor,
a mânilor și picioarelor cu »Fortă-
Spirtul sărat« alungăm atât sudorile,
cât și mirosul.Și mirosul urit al gurii este și
mai chinător pentru mulți oameni.
Acest miros rău e cauzat de putre-
zirea resturilor de bucate în gaurile
dintilor. Aceste fac nu numai gura rău mirosi-
toare, ci ajung adeseori și în stomach, unde
pot cauza boale. Cine își clătește gura di-
mineța și după mâncare cu »Fortă-Spirtul sărat«
amestecat cu apă, încunjură stricarea dintilor, nu
are dureri de dinți, gura miroasă plăcut, mân-
carea încă ne cade mai bine și e scutit și gâtul de
îmbolnăvire. La copii zădărnici prin aceasta și
dureea de gât, umflarea glandulelor și altele. Nu
este vanitate, dacă ne îngrijim de păstrarea frum-
șeții părului și feței, e aceasta chiar o bună calitate.
Cine pune în apa sa de spălat și de scăldat re-
gular veritabil „Fortă-Spirtul sărat« va a vea
pielea feții curată și fină, dacă ne spălăm cu ea
capul, împedcăm for marea de mătreață, părul
devine frumos fin și nu cade, fiindcă acest »Fortă-
Spirtul sărat« împed ecăcăderea părului și ne fe-
rește de-a încărungi înainte de vreme.